

OBSAH

1 ÚVOD (WITTLINGEROVÁ)	6
2 GLOBÁLNÍ PROBLÉMY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ (WITTLINGEROVÁ)	8
2.1 Globální klimatické změny	8
2.2 Porušování ozónové vrstvy	10
2.3 Kyselé srážky (kyselá atmosférická depozice)	12
2.4 Ohrožení biologické diverzity	13
2.5 Problémy dalekosáhlého dopadu	13
2.5.1 <i>Degradace půdy (ohrožení)</i>	13
2.5.2 <i>Kontaminace vodních toků, moří a oceánů</i>	13
2.5.3 <i>Produkce odpadů (kvantita, toxicita, radioaktivita)</i>	13
2.5.4 <i>Úbytek lesních porostů</i>	14
2.5.5 <i>Růst světové populace</i>	14
2.5.6 <i>Průmyslový růst a spotřeba přírodních zdrojů</i>	14
2.5.7 <i>Hrozba potravinové krize</i>	14
2.5.8 <i>Hrozba energetické krize</i>	14
3 ZÁKLADY OCHRANY A TVORBY KRAJINY (JONÁŠ)	15
3.1 Krajina a její definice	15
3.2 Krajina, její prvky, činitelé a složky	17
3.3 Modelové členění krajiny	18
3.4 Biologická rovnováha krajiny	19
3.5 Biologická hodnota krajiny	20
3.6 Člověk a biologická rovnováha krajiny	20
3.7 Praktická použitelnost biologické rovnováhy jako charakteristiky krajiny	20
3.8 Praktická použitelnost biologické hodnoty jako charakteristiky krajiny	21
3.9 Krajinové prvky	22
4 OVZDUŠÍ V ŽIVOTNÍM PROSTŘEDÍ (WITTLINGEROVÁ, JONÁŠ)	23
4.1 Znečišťování, znečištění ovzduší	23
4.2 REZZO (sledování emisí)	24
4.3 Vývoj emisí	24
4.4 Látky znečišťující ovzduší	25
4.5 Účinky znečišťujících látek	26
4.6 Vliv znečištěného ovzduší na lesy	26
4.7 Vliv znečištěného ovzduší na zemědělskou výrobu	28
5 PŮDA A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (JONÁŠ)	34
5.1 Hlavní funkce půdy	35
5.2 Charakteristika půd a půdní úrodnost	37
5.3 Úrodnost půd a její kategorie	37
5.4 Půdní zdroje ve světě	38
5.5 Zdroje půdy v ČR	38
5.6 Bonitace – BPEJ	39
5.7 Živiny v přírodě a půdách	40
5.8 Kontaminace půd rizikovými látkami	43

6	VODA V ŽIVOTNÍM PROSTŘEDÍ (JONÁŠ)	48
6.1	Význam vody v životním prostředí.....	48
6.2	Voda v krajině.....	48
6.3	Škodlivé látky ve vodě a klasifikace povrchových vod.....	49
6.4	Znečištění vodních zdrojů.....	50
6.5	Ochrana vodních zdrojů.....	58
7	BIOCIDY A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (WITTLINGEROVÁ)	59
7.1	Pojem pesticid.....	59
7.2	Vlastnosti přípravků na ochranu rostlin.....	60
7.3	Etikety.....	60
7.4	Formulace přípravků na ochranu rostlin.....	61
7.5	Kombinace přípravků na ochranu rostlin.....	62
7.6	Kompatibilita.....	62
7.7	Pesticidy a lidské zdraví.....	62
7.8	Toxicita chemických přípravků.....	63
7.9	Chemické přípravky a životní prostředí.....	65
7.10	Spotřeba pesticidů v ČR.....	67
8	ODPADY, JEJICH VZNIK, VYUŽITÍ A LIKVIDACE (JONÁŠ)	68
8.1	Odpady a jejich zařazení.....	68
8.2	Produkce odpadů v ČR.....	71
8.2.1	<i>Komunální odpady</i>	72
8.2.2	<i>Hnojivé látky a odpady ze zemědělské výroby</i>	72
8.2.3	<i>Čistírenské kaly a jejich využití</i>	73
8.2.4	<i>Odpadní látky z průmyslu</i>	74
8.3	Současná strategie likvidace odpadů.....	78
9	STARÉ ZÁTĚŽE A ZPŮSOBY SANACE (WITTLINGEROVÁ, JONÁŠ)	79
9.1	Klasifikace zátěží.....	79
9.2	Vyhodnocení zátěží životního prostředí (VZŽP), proces ERA (Environmental risk Assessment).....	82
9.3	Vymezení a popis jednotlivých postupů, možnosti dekontaminace.....	85
9.3.1	<i>Postupy ošetření metodami in-situ</i>	86
9.3.2	<i>Postupy ošetření metodami ex-situ</i>	88
10	VÝSKYT A POHYB CIZORODÝCH (XENOBIOTICKÝCH) LÁTEK V ZEMĚDĚLSKÝCH EKOSYSTÉMECH A POTRAVNÍCH ŘETĚZCÍCH (JONÁŠ)	91
10.1	Rezidua dusíku.....	91
10.2	Mykotoxiny.....	92
10.3	Rezidua biocidů.....	93
10.4	Rezidua veterinárních léčiv a doplňkových látek výživy hospodářských zvířat.....	93
10.5	Kovy – anorganické látky.....	94
10.6	Organické látky.....	94

11	ZÁKLADY TOXIKOLOGIE A EKOTOXIKOLOGIE (JONÁS)	97
11.1	Základní pojmy hygienicko-toxikologického hodnocení chemických látek	97
11.2	Toxický účinek chemických látek	100
11.3	Osudy jedu v organismu	101
11.4	Škodliviny s pozdními účinky	101
11.5	Dávka a její kategorie	104
11.6	Interakce škodlivin s organismem	105
12	PODNIK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (METODY ŘÍZENÍ PODNIKU) (JONÁS)	106
12.1	Zavádění environmentálního managementu (EMS)	106
12.2	Minimalizace vzniku odpadů	108
12.3	Hodnocení životního cyklu výrobku (LCA)	111
12.4	Posuzování vlivů na životní prostředí (EIA – Environmental Impact Assessment)	114
13	VYBRANÉ LEGISLATIVNÍ PŘEDPISY V ŽIVOTNÍM PROSTŘEDÍ (WITTLINGEROVÁ)	118
13.1	Obecně a všeobecně závazné právní předpisy	118
13.2	Ochrana ovzduší	118
13.3	Ochrana přírody – nejdůležitější obecně závazné právní předpisy	119
13.4	Vodní hospodářství	120
13.5	Odpadové hospodářství	122
13.6	Ochrana půdy	123
13.7	Posuzování vlivů na životní prostředí	123
13.8	Ochrana horninového prostředí	125
13.9	Lesní hospodářství	127
13.10	Ostatní	128
	LITERATURA	129